

Warszawa, dnia 18 grudnia 2020

Znak sprawy: WPR.wis.510.47.2020

Pan
Grzegorz Sudul
Dyrektor Departamentu Obszarów
Wiejskich i Zasobów Naturalnych
Urząd Marszałkowski Województwa
Dolnośląskiego

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo znak: DOW-O.I.052.31.2020 dotyczące możliwości wykorzystania środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 jako wkładu własnego gminy w przypadku operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawia następujące informacje.

Zgodnie z art. 65 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, 695, 1086, 1262 i 1478) środki Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zwanego dalej „Funduszem” pochodzą z:

- 1) wpłat środków pieniężnych jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 2) środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19,
- 3) wpłat z budżetu państwa, w tym budżetu środków europejskich,
- 4) wpływów ze skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 66,
- 5) środków z wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 67 ust. 3,
- 6) innych przychodów.

Tym samym, mając na uwadze art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) w skład Funduszu mogą wchodzić środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA).

Wskazać jednocześnie należy, iż zgodnie z § 3 ust. 3 uchwały nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego (M.P. poz. 662) wydanej na podstawie art. 65 ust. 28 ww. ustawy z dnia 31 marca 2020 r. środki Funduszu przeznacza się na wsparcie m.in. gmin oraz powiatów, które mogą być przeznaczone również na wkład własny do inwestycji finansowanych z udziałem innych środków publicznych w zakresie, w jakim zakładano finansowanie tego wkładu z dochodów jednostek.

Tymczasem zgodnie z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „**Gospodarka wodno-ściekowa**” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 526) koszty kwalifikowalne operacji nie będą współfinansowane z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego.

Tożsamy przepis (§ 4 pkt 1) zawiera rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „**Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne**”, operacje typu „**Kształtowanie przestrzeni publicznej**” oraz operacje typu „**Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego**” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1737, z 2018 r. poz. 154 i z 2019 r. poz. 2282) oraz (§ 4 pkt 4) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „**Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów**” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie natomiast z brzmieniem § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „**Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność**” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2019 r. poz. 664 i 2023 oraz z 2020 r. poz. 1555) koszty kwalifikowalne operacji nie mogą być współfinansowane z innych środków publicznych. Jednak zgodnie z § 4 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia przedmiotowego warunku nie stosuje się do przyznawania pomocy na operację realizowaną m. in. przez jednostkę sektora finansów publicznych, w zakresie, w jakim nie jest to sprzeczne z art. 59 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz

Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.). Z kolei art. 59 ust. 8 rozporządzenia 1305/2013 stanowi, iż wydatki współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich nie są współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego.

Zgodnie zaś z § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „**Budowa lub modernizacja dróg lokalnych**” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 232) koszty kwalifikowalne operacji nie mogą być współfinansowane w drodze wkładu z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub jakiegokolwiek innego unijnego instrumentu finansowego oraz innych programów przeznaczonych na inwestycje drogowe.

Z powyższego wynika, że w przypadku operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” koszty kwalifikowalne stanowiące wkład własny beneficjenta nie mogą być finansowane ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W przypadku pozostałych typów operacji działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” oraz poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, aby udzielić odpowiedzi czy jako wkład własny beneficjenta mogą być wykorzystane środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 należałoby uzyskać odpowiedź na pytanie z jakich środków jest współfinansowany Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

W przedmiotowej sprawie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 29 września 2020 r., [znak: WPR.wis.510.36.2020], zwrócił się z zapytaniem równolegle do Ministra Rozwoju oraz Ministra Finansów odpowiedzialnych za opracowanie uchwały Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Z informacji udzielonych przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wynika, że po przeprowadzeniu analizy planu finansowego Funduszu na rok 2021, wśród środków przekazanych na rzecz Funduszu nie ma środków wskazanych w art. 65 ust 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. – czyli odpowiednio środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz wpłat z budżetu państwa, w tym budżetu środków europejskich. Oznacza to, że o ile ustawa wymienia wśród źródeł przychodów Funduszu obie ww. kategorie, to żadne środki w ich ramach nie zasilily dotychczas Funduszu. Ponadto z analizy przywołanego planu finansowego Funduszu wynika, że jedynym źródłem przychodów Funduszu zasilonym lub planowanym do zasilenia są obligacje oraz odsetki od nich.

Należy przy tym zauważyć, że w opinii Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w roku 2021 finansowanie z Funduszu COVID - 19 mogą uzyskać jedynie te przedsięwzięcia, które stanowią kontynuację prawnie zdeterminowanych zadań (wynikających z OSR do poszczególnych projektów ustaw), których implementacja miała miejsce w roku bieżącym w związku z wybuchem pandemii koronawirusa, bez uwzględniania ewentualnych nowych działań.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, iż zgodnie z art. 65 ust 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), operacja może otrzymać wsparcie pochodzące zarówno z przynajmniej jednego EFSI lub z przynajmniej jednego programu, jak i z innych instrumentów unijnych, pod warunkiem że pozycje wydatków ujęte we wniosku o refundację przez jeden z EFSI nie są objęte ani wsparciem z innego unijnego funduszu lub instrumentu unijnego, ani wsparciem z tego samego funduszu w ramach innego programu. Przepis ten jednak ma zastosowanie w przypadku tzw. projektów wielofunduszowych, co jednak nie oznacza, iż wkład własny beneficjenta może być pokryty ze środków innego unijnego funduszu lub instrumentu unijnego.

Zdaniem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi od momentu włączenia do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 środków, o których mowa w art. 65 ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, środki pochodzące z przedmiotowego funduszu nie będą mogły być wykorzystane na pokrycie wkładu własnego beneficjenta.

Jednocześnie Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej podzielił pogląd Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, że zakazane jest wykorzystywanie środków Funduszu – pochodzących ze środków wspólnotowych – na wkład własny projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, a pogląd ten znalazł swoje potwierdzenie w treści przepisu art. 65 ust. 9 ustawy z dnia 31 marca 2020 r., który stwierdza, że finansowanie lub dofinansowanie ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazanych przez Komisję Europejską na wsparcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19 jest udzielane zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Reasumując należy wskazać, że środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 mogłyby stanowić wkład własny beneficjenta w przypadku poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” oraz działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” z wyłączeniem operacji typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” jedynie do czasu zasilenia przedmiotowego funduszu środkami wspólnotowymi. Jednocześnie mając na uwadze możliwość zmiany w zakresie rzeczywistych źródeł

pochodzenia środków ww. Funduszu, w każdym przypadku operacji, w której wnioskodawca planuje zaangażowanie środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, kwestia ta powinna być przedmiotem indywidualnej analizy, a na beneficjencie winien spoczywać obowiązek ciągłego monitorowania możliwości wykorzystania środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 jako wkładu własnego, na każdym etapie realizowanej operacji w ramach PROW 2014-2020, mając na uwadze ww. przepisy rozporządzeń MRiRW oraz art. 59 ust. 8 rozporządzenia 1305/2013.

Jednocześnie w opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi takie podejście może wiązać się z koniecznością wprowadzenia stosownych zmian w procedurze weryfikacji wniosku o płatność.

Z poważaniem

Joanna Gierulska
Dyrektor
Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. **Pani Elżbieta Siemiątkowska**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
2. **Pani Ewa Szalachwiej**
Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
3. **Pan Arkadiusz Dąbrowski**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
4. **Pani Edyta Michalska**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
5. **Pan Paweł Knapczyk**
Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
6. **Pan Radosław Rybicki**
Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
7. **Pan Tomasz Karaczyn**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
8. **Pani Magdalena Sobina**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
9. **Pani Elżbieta Filipowicz**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
10. **Pani Justyna Durzyńska**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
11. **Pan Andrzej Perliński**
p.o. Dyrektora Departamentu Terenów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
12. **Pan Krzysztof Domagała**
Dyrektor Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego
13. **Pan Jarosław Sarnowski**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
14. **Pani Izabela Mroczek**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
15. **Pan Artur Przybylski**
Dyrektor Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
16. **Pan Marcin Skórski**
p.o. Dyrektora Departamentu Działań Delegowanych
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa